

Een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van proefsleuven aan de Haatlanderdijk te Kampen, gemeente Kampen (Ov.)

M.C. Blom

ARC-Rapporten 2006-106

Groningen
27 november 2006
ISSN 1574-6887

Colofon

Een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van proefsleuven aan de Haatlanderdijk te Kampen, gemeente Kampen (Ov.)

ARC-Rapporten 2006-106
ARC-Projectcode 2005-233

Opdrachtgever
Projectgroep Zuiderzeehaven
Bevoegd gezag
Gemeente Kampen, drs. A. Jager
Beheer en plaats van documentatie
Archaeological Research & Consultancy

ARCHIS nummer onderzoek
14409

Tekst
M.C. Blom
Afbeeldingen
B. Schomaker
Redactie
A. Ufkes
Eindredactie
J. Schoneveld

Status
definitieve versie

Autorisatie — C.G. Koopstra

Uitgegeven door
ARC bv
Postbus 41018
9701 CA Groningen

ISSN 1574-6887

Groningen, 27 november 2006

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op www.arcbv.nl

1 Inleiding

1.1 Aanleiding van het onderzoek

In opdracht van de Projectgroep Zuiderzeehaven is van 21 september tot en met 5 oktober 2005 door Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van proefsleuven uitgevoerd op drie terpjes aan de Haatlanderdijk te Kampen. Aanleiding voor het IVO is de geplande aanleg van de Zuiderzeehaven en een bedrijventerrein. Ten zuiden van de Haatlanderdijk ligt een aantal kleine terpjes. Bij de aanleg van de Zuiderzeehaven zal één van de terpjes volledig worden vergraven, doordat deze is gelegen in de havensleuf. De andere twee terpjes worden bedreigd, vanwege ligging op bedrijfsterreinen. In eerste instantie werd voorgesteld om een Definitief Archeologisch Onderzoek uit te voeren op de drie terpen en een IVO op een dijksegment. Omdat vooraf niet geheel duidelijk was wat de omvang, de fasering en de omvang van de verstoring op de drie terpen is, werd in overleg met Projectgroep Zuiderzeehaven door drs. C.G. Koopstra (ARC bv) voorgesteld om allereerst een proefsleuvenonderzoek uit te laten voeren. Hiervoor is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld door C.G. Koopstra dat is goedgekeurd door de gemeentelijk archeoloog van Kampen, drs. A. Jager.

De resultaten van het door ARC bv uitgevoerde IVO zullen in dit rapport worden weergegeven. Het onderzoek werd uitgevoerd door een veldteam bestaande uit B. Huizenga, soms afgewisseld door drs. P. Stokkel (veldtechniek), drs. B. Hofman en mw. drs. T. Krol (beiden grondwerk en assistent veldtechniek). De dagelijkse leiding was in handen van mw. drs. M.C. Blom. De graafmachine werd geleverd door de firma de Vries en van de Wiel.

1.2 Ligging van het onderzoeksgebied

Het plangebied ligt in het noordelijke deel van Haatland en meet ca. 48 ha (zie afbeelding 1 en 2). In deze polder liggen verscheidene terpen. De bewoners van de polders dienden in het verleden hun woonplaatsen te verhogen, want tot 1932 werd de IJsseldelta jaarlijks overstroomd door de Zuiderzee. De terpen die in het plangebied liggen en onderzocht zijn door middel van een proefsleuf kennen de volgende CMA-nummers: 4565 en 4566. Een andere terp is ongecodeerd. Het betreft een ophoging in het landschap dat in gebruik is bij een hondenclub. De dijk is eveneens ongecodeerd. Voor een overzicht van de aangelegde proefsleuven wordt verwezen naar afbeelding 3.

De ondergrond van het terrein bestaat in het westelijke deel uit kalkhoudende poldervaaggronden met zware zavel en lichte klei en in het oostelijke deel uit zee-kleigrond met een zeekleidek van minder dan 40 cm op een pakket rivierklei. Ten tijde van het onderzoek is het plangebied agrarisch gebied. Op terp 4565 heeft tot voor kort een boerderij gestaan. Momenteel staat er nog een woonhuis op de terp. Op terp 4566 heeft eveneens tot voor kort een woonhuis gestaan. De ongecodeerde ophoging is momenteel in gebruik bij een hondentrainingsclub. Hierop staat momenteel nog een clubhuis.

Afbeelding 1 De ligging van het onderzoeksgebied.

1.3 Objectgegevens

Provincie	Overijssel
Gemeente	Kampen
Plaats	Kampen
Toponiem	Haatland
Kaartblad	21C
Coördinaten	187.400/509.800
Periode	Nieuwe Tijd
Type object	Terpen
Type bodem	Westelijke deel: kalkhoudende poldervaaggrond. Oostelijke deel: zeekleigrond
Geomorfologie	Westelijke deel: zware zavel en lichte klei. Oostelijke deel: een zeekleidek van minder dan 40 cm op een pakket rivierklei

1.4 Doel van het onderzoek

Doel van het IVO is om inzicht te krijgen in de aard, omvang en waarde van het archeologisch bodemarchief. Op deze wijze kan het onderzoeksplan worden aangescherpt en kunnen er eventueel prioriteiten gesteld worden aan de te onderzoeken objecten.

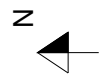
1.5 Onderzoeksgeschiedenis

In de jaren '70 van de vorige eeuw is een booronderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek was gericht op de terpen. Tijdens dit onderzoek werd geconstateerd dat de drie terpen minstens een tweetal woonniveaus bezitten. Er wordt vanuit gegaan dat de woonniveaus meerdere generaties omvatten. De bewoning op de terpen zou vanaf de Nieuwe Tijd tot in recente tijden continu zijn geweest. Indicatoren die tijdens dit onderzoek werden aangetroffen zijn baksteen, aardewerk, houtskool en

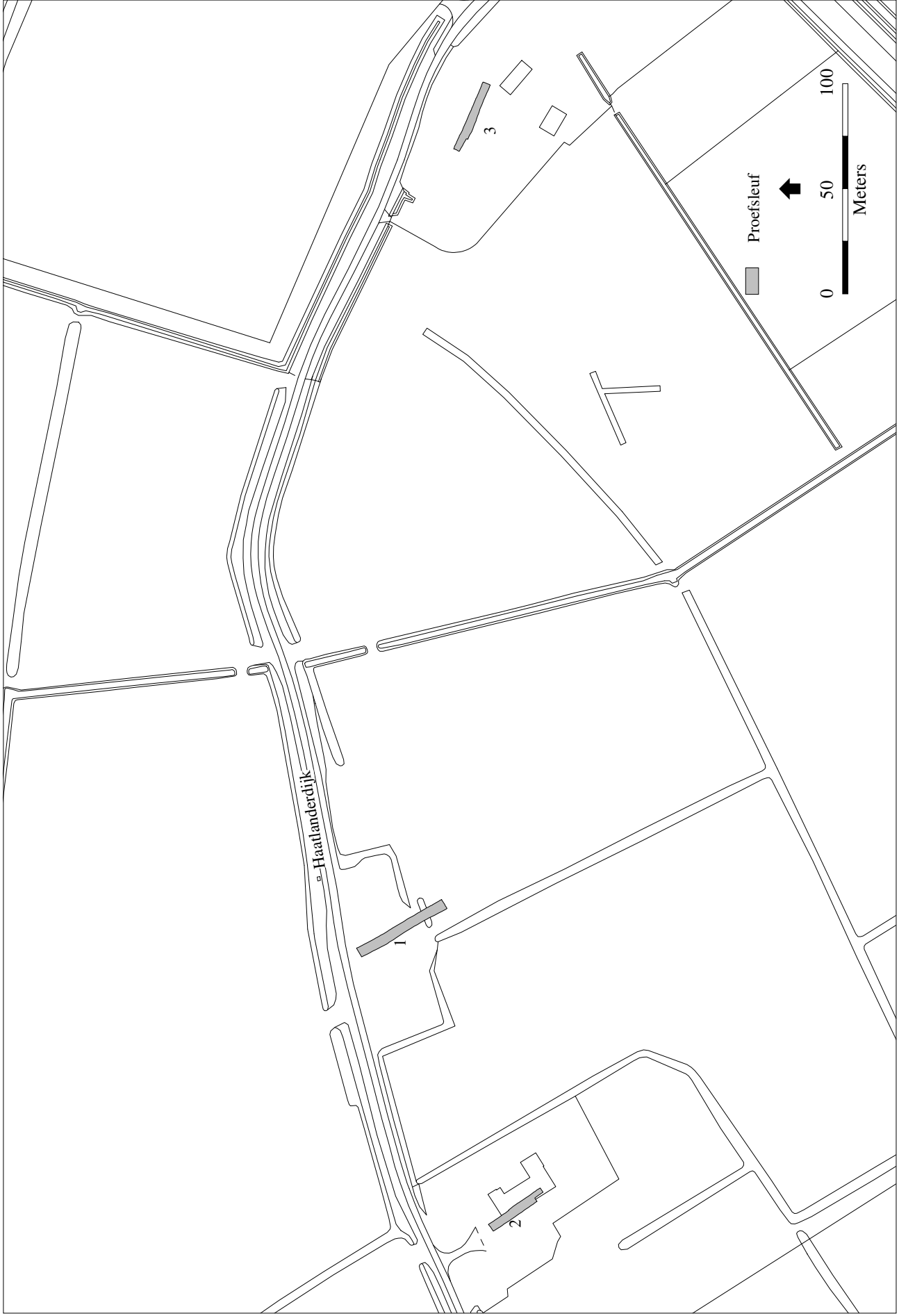
Legenda

- HUIZEN
- MONUMENTEN
 - archeologische betekenis
 - archeologische waarde
 - hoge archeologische waarde
 - zeer hoge archeologische waarde
 - zeer hoge arch waarde, beschermd
- TOP10 ((c)TDN)
- IKAW
 - zeer lage trefkans
 - lage trefkans
 - middelhoge trefkans
 - hoge trefkans
 - lage trefkans (water)
 - middelhoge trefkans (water)
 - hoge trefkans (water)
- water
- niet gekarteerd

ROB
ArchisII

Afbeelding 2 De ligging van het onderzoeksgebied. De terpen zijn in oranje weergegeven. De ongecodeerde ophoging is rood omcirkeld. Bron: Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek/Archis II, 7 oktober 2005.

Afbeelding 3 Locatie van de aangelegde proefsleuven in het plangebied. Kaart: B. Schomaker.

fosfaat. In 2003 werd een onderzoek uitgevoerd dat was gericht op het landschap in het plangebied van de Zuiderzeehaven (Jager 2004).

1.6 Werkwijze

Het IVO is uitgevoerd conform de in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 2.2 beschreven werkwijze. Om de doelstelling te kunnen verwezenlijken zijn er op het onderzoeksterrein vier proefsleuven aangelegd; op elke terp één en in het dijklichaam is een kijkgaatje gemaakt.

Proefsleuf 1 is aangelegd op terp 4566, proefsleuf 2 op terp 4565 en proefsleuf 3 is aangelegd op de ongecodeerde ophoging. Proefsleuf 1 is vanaf de Haatlanderdijk 50 m in zuidelijke richting aangelegd. De breedte van de proefsleuf was 5 m. De sleuf is eerst afgegraven tot op het niveau direct onder de bouwvoor. Vervolgens is het vlak verdiept tot op het niveau van de eventuele bewoning. Beide niveaus zijn met een metaaldetector onderzocht op metaalvondsten. Overige vondsten zijn verzameld in vakken van 5×5 m. De aangelegde vlakken zijn getekend (schaal 1:50) en gefotografeerd. Daarna is sleuf 1 langs het oostprofiel verdiept tot in de natuurlijke ondergrond. Het profiel is gefotografeerd en getekend (schaal 1:20). Uit het tweede niveau is een aantal houtmonsters verzameld.

Proefsleuf 2 is op het, thans zichtbare, hoogste gedeelte van de terp aangelegd, eveneens noordzuid georiënteerd. De afmeting van deze proefsleuf bedroeg 27×5 m. De sleuf is gegraven tot op het bewoningsniveau. Dit niveau is met een metaaldetector onderzocht op metaalvondsten. Overige vondsten in dit niveau zijn verzameld in vakken van 5×5 m. Dit vlak is getekend (schaal 1:50) en gefotografeerd. Vervolgens is de sleuf langs het oostprofiel verdiept tot op de natuurlijke ondergrond. Het profiel is eveneens getekend (schaal 1:20) en gefotografeerd.

Proefsleuf 3 is vanaf het, thans zichtbare, hoogste gedeelte van de terp 47 m in westelijke richting aangelegd. De sleuf is gegraven tot op de natuurlijke ondergrond. Dit vlak is getekend (schaal 1:50) en gefotografeerd. Vervolgens is het noordprofiel getekend (schaal 1:20) en gefotografeerd. In het veld zijn de hoogtes van de constructie en de verschillende lagen bepaald ten opzichte van NAP. Voor de digitale gegevensverwerking is gebruik gemaakt van het archeologische database programma Dig-it. Alle vlak- en profieltekeningen zijn gedigitaliseerd met behulp van Mapinfo.

Het aanleggen van de vlakken gebeurde machinaal, waarna de aangelegde vlakken handmatig werden opgeschaafd. Na het onderzoek zijn de sleuven weer machinaal dichtgegooid.

2 Sporen en structuren

2.1 Proefsleuf 1, terp 4566

Bij de aanleg van proefsleuf 1 werd in eerste instantie getracht een bewoningsniveau uit de Nieuwe Tijd te traceren. Hiertoe is een tweetal vlakken aangelegd op verschillende niveaus. Het eerste vlak is aangelegd op een diepte van gemiddeld 1,50 m +NAP in het noorden en ongeveer 0,09 m –NAP in het zuiden. Een duidelijk bewoningsniveau werd echter niet waargenomen. Op afbeelding 4 is een

overzicht van de aangetroffen sporen in vlak 1 te zien. Het als terp bestempelde landschapselement bleek uit verschillende ophogingslagen te bestaan, maar bleek geen bewoningssporen te bevatten van vóór de jaren '70 van de vorige eeuw. De verschillende ophogingslagen lijken tegen de huidige Haatlanderdijk aan te liggen. Vermoedelijk betreft het hier geen terp maar een dijk of wal. De dijk bestaat uit verschillende opgeworpen pakketten blauwgrijze klei met mangaanvlekken en ijzerrijke klei. Deze klei zal in de directe omgeving aanwezig zijn geweest. Op afbeelding 5 zijn de verschillende pakketten met een lichtgroene kleur aangegeven. De opgeworpen pakketten klei zijn op meerdere plaatsen verstoord door recente ingravingen. Deze ingravingen zijn opgevuld met recent puin en afval. Op afbeelding 5 zijn deze ingravingen lichtgrijs gekleurd. Uit de onverstoorde delen van de dijk werd relatief weinig vondstmateriaal geborgen. De dijk is aangelegd op een natuurlijk sediment, bestaande uit ramspolzand. Op de profieltekening is de natuurlijke ondergrond in lichtgeel weergegeven.

Vlak 2 werd aangelegd op het natuurlijke pleistocene sediment, welke bestaat uit matig fijn grijs zand, zogenaamd ramspolzand. In het zuidelijke deel van proefsleuf 1 werd in dit vlak een sloot aangetroffen (spoor 15). Deze sloot is ongeveer 8 m breed en min of meer oostwest georiënteerd (afb. 6). De sloot is ingegraven in het natuurlijke sediment en langzaam opgevuld geraakt met plantenresten en sediment. Aan weerszijden van de sloot is beschoeiing in de vorm van een constructie van palen en planken aanwezig (afb. 7). De beschoeiing bevindt zich vermoedelijk over de gehele lengte van de sloot.

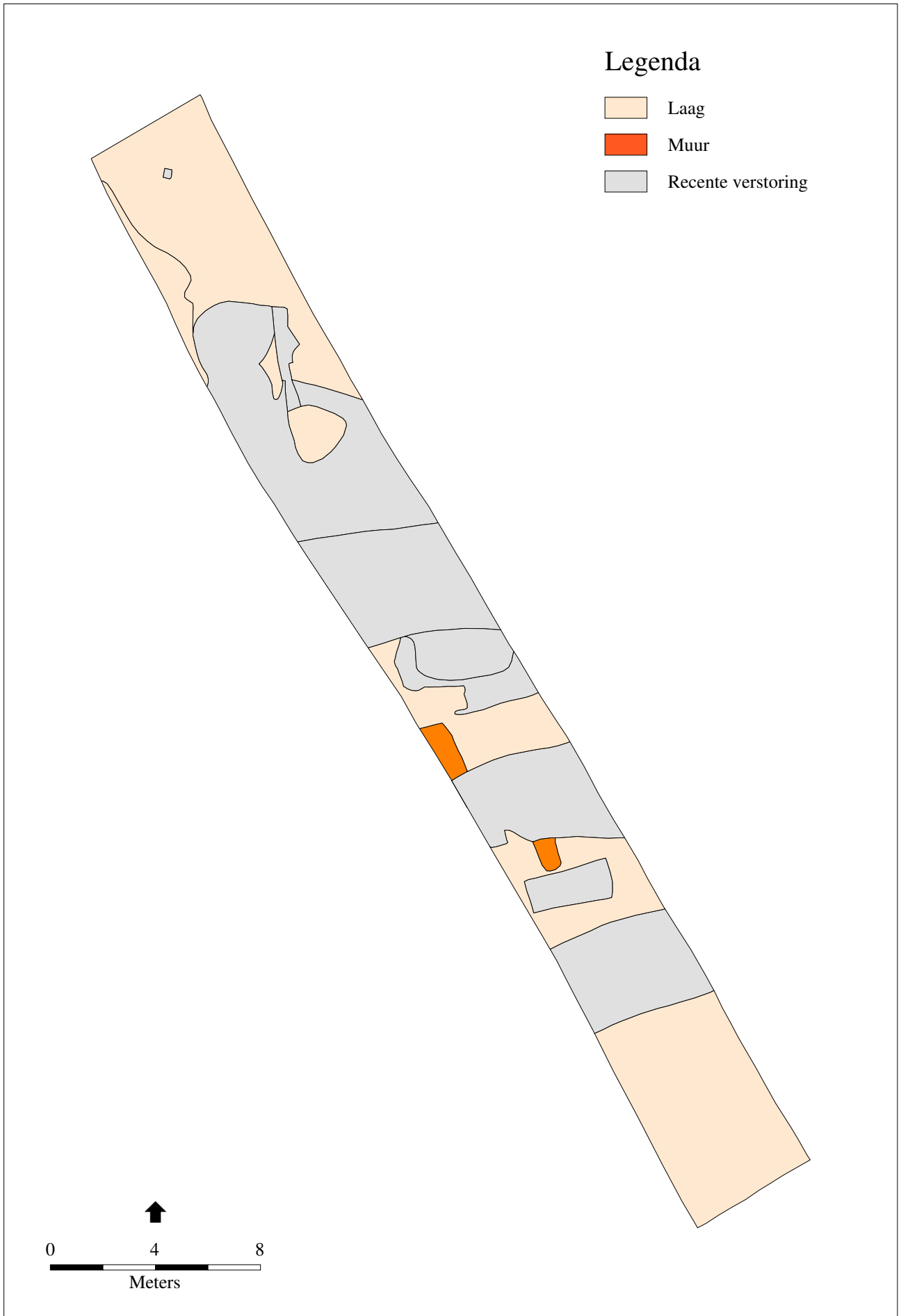
Ten zuiden van deze sloot is een andere houtconstructie blootgelegd. Het betreft een constructie van liggende balken, welke aan weerszijden door verticale houten palen worden gesteund (afb. 8). Wellicht betreft het hier een steiger, danwel de aanzet tot een steiger. De constructie bevindt zich op een gemiddelde diepte van 0,70 m –NAP.

In het oostprofiel van proefsleuf 1 werden de verschillende ophogingslagen waargenomen. Wellicht hebben we hier te maken met een dijklichaam of een wal, welke de voorloper van de Haatlanderdijk kan zijn geweest. Op afbeelding 5 zijn deze lagen met lichtgroen aangegeven. In het profiel was ook goed zichtbaar dat de ophogingspakketten op verschillende plaatsen zijn doorsneden door recente ingravingen. Deze zijn in lichtgrijs weergegeven. In het oostprofiel is de beschoeide sloot met de verschillende vullingen goed zichtbaar, op afbeelding 5 is de sloot in blauw weergegeven en de beschoeiing aan weerszijden in geel.

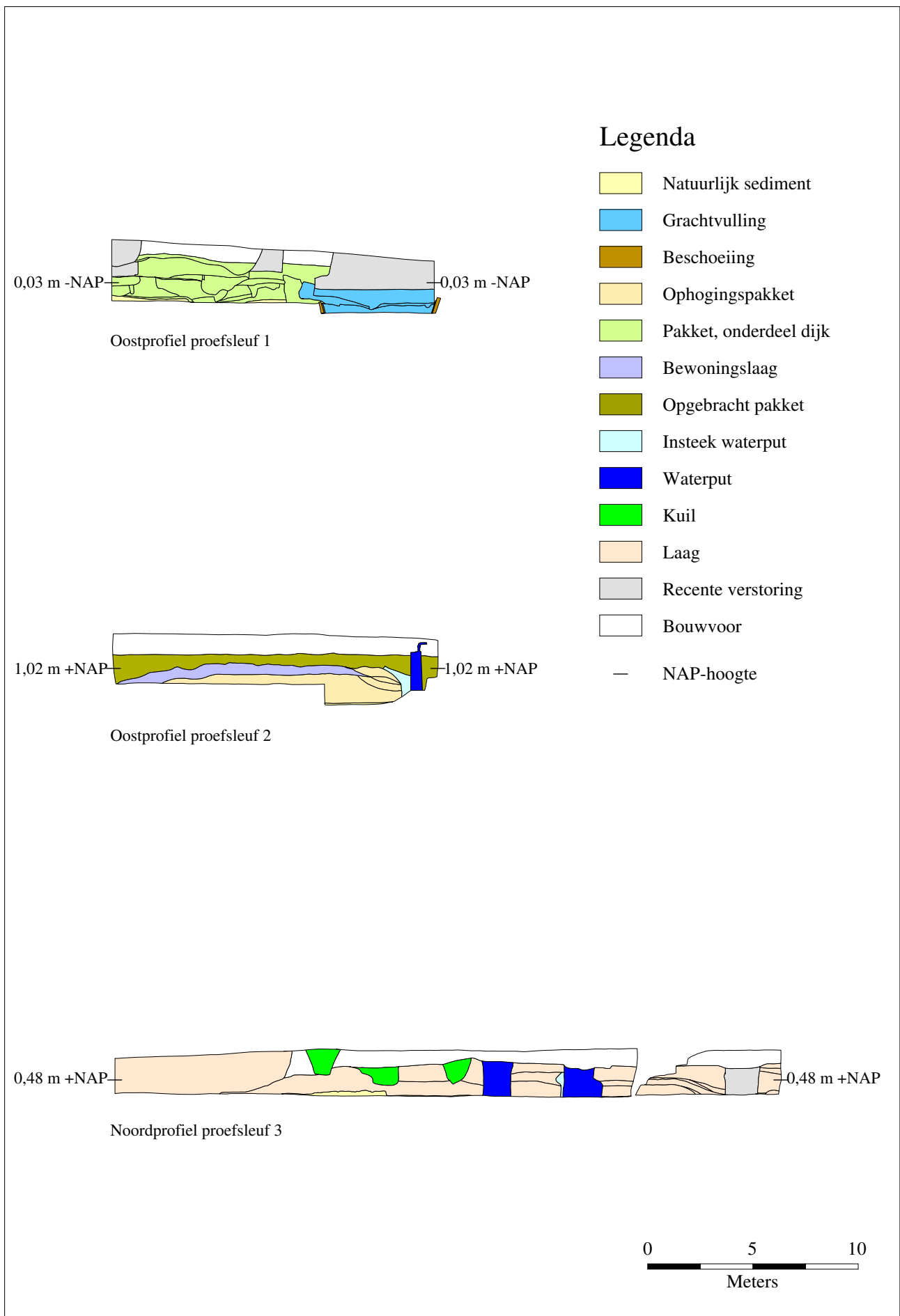
Ten westen van de steigerconstructie is een deel van een bakstenen muurtje blootgelegd (spoor 17). Het muurtje is opgebouwd van zogenaamde gele ijsselsteentjes en is gefundeerd op een liggende plank. De bovenkant van het muurtje bevindt zich op een diepte van 0,99 m –NAP.

2.2 Proefsleuf 2, terp 4565

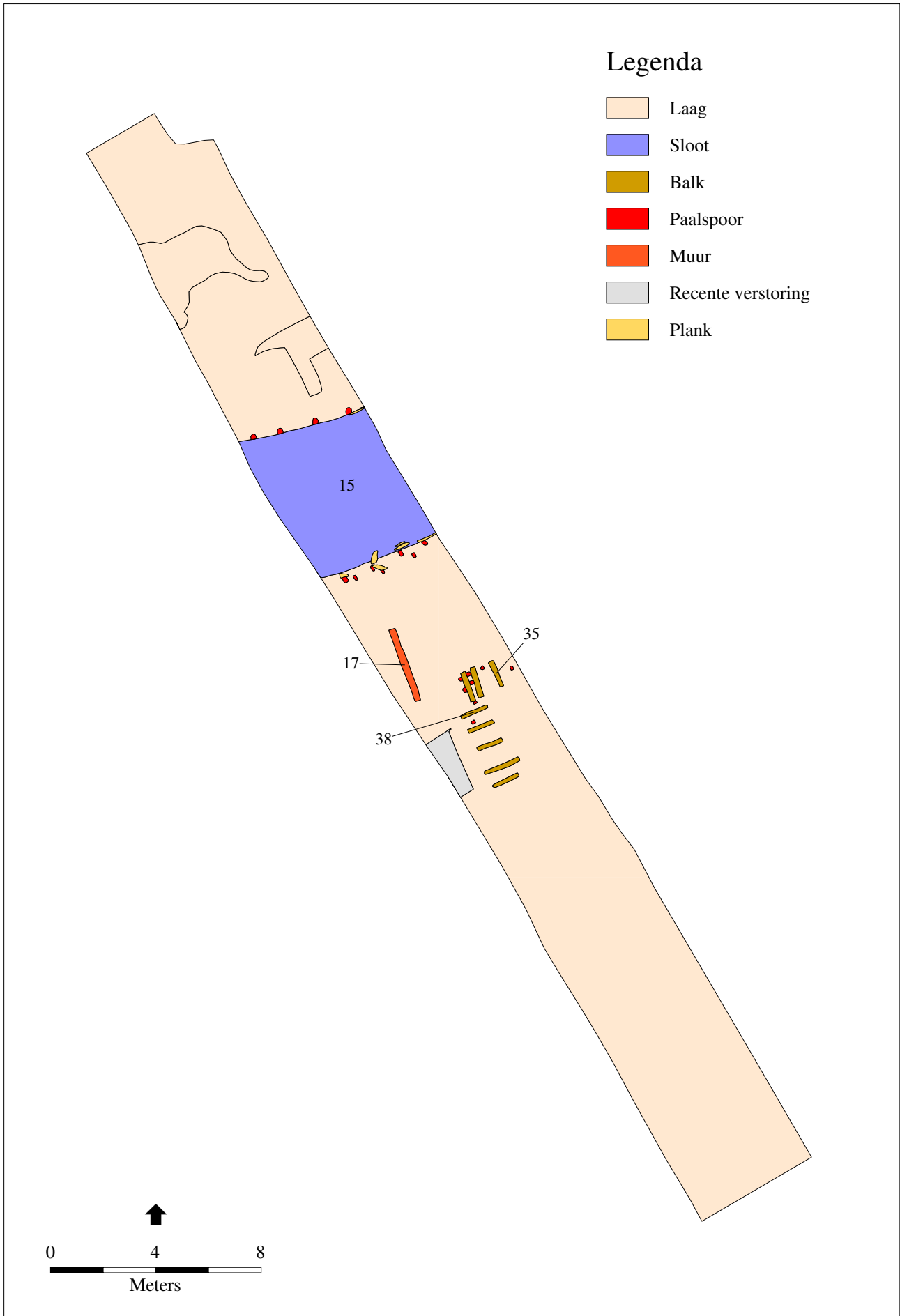
Vlak 1 is aangelegd op de top van het voormalige bewoningsoppervlak (afb. 9). Dit vlak bevindt zich op een diepte van ca. 1,70 m +NAP in het noordelijke gedeelte en ca. 0,80 m +NAP in het zuidelijke gedeelte. Dit oppervlak bestaat uit een zeer humeuze donkerbruine laag. In deze laag is een groot aantal paalsporen aangetroffen (afb. 10). Deze tekenden zich in de laag af als zwartgrijze vlekken. In het

Afbeelding 4 Overzicht van de aangetroffen sporen in vlak 1 van proefsleuf 1. Kaart: B. Schomaker.

Afbeelding 5 Het oostprofiel van de proefsleuven 1 en 2 en het noordprofiel van proefsleuf 3. Kaart: B. Schomaker.

Afbeelding 6 Overzicht van de aangetroffen sporen in vlak 2 van proefsleuf 1. De in de tekst vermelde spoornummers zijn aangegeven. Kaart: B. Schomaker.

Afbeelding 7 Detail van de beschoeiing van de sloot. Foto: M.C. Blom.

Afbeelding 8 De houten steigerconstructie. Foto: M.C. Blom.

merendeel van de paalgaten waren nog resten van de houten paal aanwezig. Deze palen hebben wellicht deel uit gemaakt van een structuur, in de zin van een woonhuis of bijgebouw. De proefsleuf was echter te smal om een compleet beeld van de structuur te krijgen. Ten zuiden van de eventuele structuur is een water- of beerput aangetroffen (spoor 2) (afb. 11). Uit de bewoningslaag is een kleine hoeveelheid vondstmateriaal geborgen.

Na de aanleg van vlak 1 is de sleuf langs het oostprofiel verdiept tot op het natuurlijke sediment, dat ook hier bestaat uit matig fijn grijs zand. Op afbeelding 5 is het natuurlijke sediment in lichtgeel weergegeven. Het betreft hier eveneens ramspolzand. In het profiel was goed zichtbaar dat men in het verleden een verhoging heeft opgeworpen op de natuurlijke ondergrond, waarop men heeft gewoond. Het ophogingspakket kent een gelaagdheid, maar is waarschijnlijk in één fase opgeworpen. De ophogingslagen bestaan in hoofdzaak uit blauwgrijze zavel met mangaanvlekken. In het profiel zijn deze lagen weergegeven in geel. Boven het ophogingspakket bevindt zich de zeer humeuze donkerbruine bewoningslaag. Deze laag is gemiddeld 40 cm dik en loopt af zowel in zuidelijke als in noordelijke richting. Op afbeelding 5 is deze laag te herkennen aan een paarse kleur. In een latere fase is de terp opgehoogd. Deze laag is weergegeven in groen.

De paalsporen die in vlak 1 zijn aangetroffen bevinden zich op het toenmalige hoogste gedeelte van de terp. Het meest zuidelijke deel van proefsleuf 2 bleek verstoord te zijn door recente bodemingrepen.

2.3 Proefsleuf 3, ongecodeerde ophoging

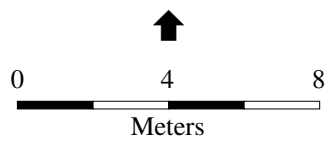
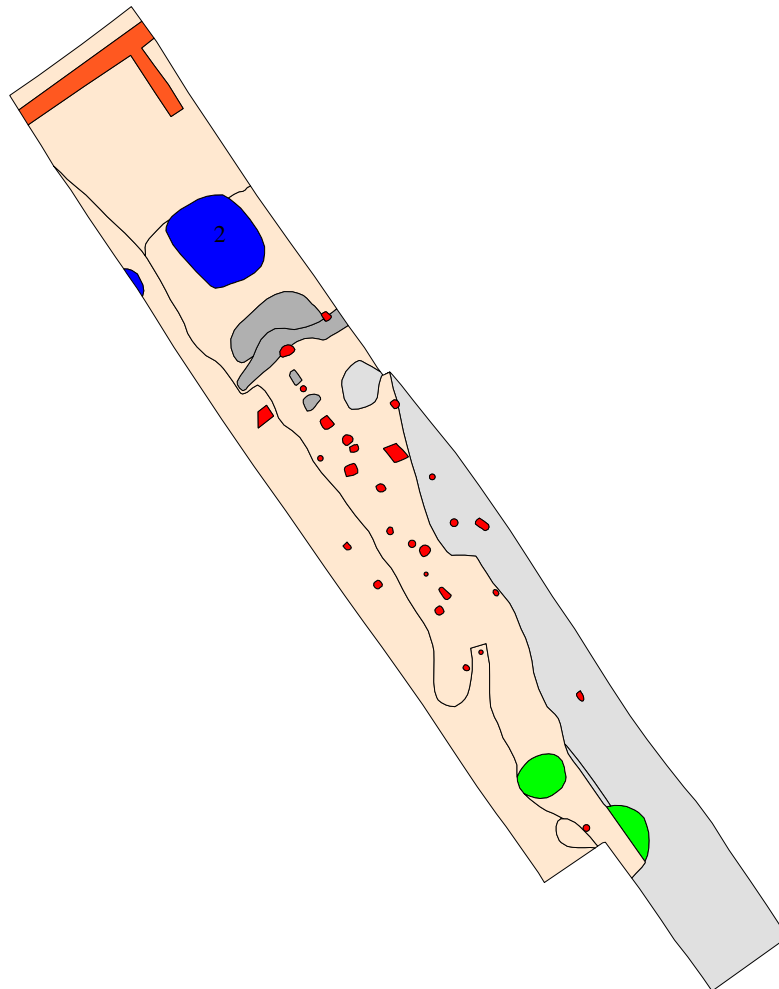
Vlak 1 is aangelegd op het natuurlijke sediment, dat bestaat uit matig fijn grijs zand. Het vlak bevindt zich op een diepte van ca. 0,20 m –NAP in het westelijke gedeelte en ca. 0,30 m –NAP in het oostelijke gedeelte. Tijdens het verdiepen van de proefsleuf zijn geen archeologisch waardevolle resten aangetroffen. Op afbeelding 12 is een overzicht van het aangelegde vlak weergegeven. De restanten van twee, uit bakstenen opgebouwde, waterputten zijn in de proefsleuf aangetroffen. Het bleek dat de bodemopbouw ter plaatse verstoord is. In de jaren '70 van de vorige eeuw schijnt de ophoging afgegraven te zijn geweest en daarna te zijn gebruikt als vuilstort. Hierdoor zijn alle eventueel aanwezige bewoningssporen vernietigd. In het noordprofiel van de proefsleuf zijn de verschillende ophogingslagen waaruit de bodemopbouw bestaat, weergegeven in lichtbruin (zie afb. 5).

2.4 De Haatlanderdijk

De vierde proefsleuf is aangelegd op een deel van de Haatlanderdijk dat in het landschap nog zichtbaar is. Op dit deel is de huidige weg niet aangelegd, in tegenstelling tot het overige deel van de Haatlanderdijk, waar wél een weg is aangelegd. Ten behoeve van de weg zal de dijk zijn afgetopt en afgevlakt. Dit deel van de dijk is in het landschap niet zichtbaar als zodanig. Het doel van deze proefsleuf was om de opbouw van de dijk te bestuderen en documenteren. Hiermee zou tevens de ouderdom van de dijk vastgesteld kunnen worden. Tijdens de aanleg van de proefsleuf is gebleken dat de opbouw van de dijk verstoord is door recente bodemingrepen, waarbij verschillende leidingen en kabels zijn aangelegd.

Legenda

- Laag
- Waterput
- Vlek
- Paalspoor
- Muur
- Recente verstering
- Kuil

Afbeelding 9 Overzicht van de aangetroffen sporen in vlak 1 van proefsleuf 2. Kaart: B. Schomaker.

Afbeelding 10 Overzicht van vlak 1. De paalsporen zijn gemarkeerd met buisjes. Foto: M.C. Blom.

Afbeelding 11 De water- of beerput ten zuiden van de bewoningssporen. Foto: M.C. Blom.

3 Vondstmateriaal

Het vondstmateriaal bevat voorwerpen uit de Nieuwe Tijd. Vorm en samenstelling zijn van een aard die men verwachten kan in een nederzettingscontext. Opvallend is echter dat bepaalde vondscategorieën een zekere luxe vertegenwoordigen. Dit betreft ondermeer Chinees porselein en luxe drinkglazen. De bestudering en beschrijving van het vondstmateriaal zal worden geïntegreerd met het onderzoek van het vondstmateriaal uit de definitieve archeologische opgraving.

4 Conclusies en aanbevelingen

Doel van het IVO is om inzicht te krijgen in de aard, omvang en waarde van het archeologisch bodemarchief. Op deze wijze kan het onderzoeksplan worden aangescherpt worden en kunnen er eventueel prioriteiten gesteld worden aan de te onderzoeken objecten. Tijdens het IVO kon voor de verschillende elementen het volgende worden geconcludeerd en aanbevolen in het kader van het vervolgonderzoek:

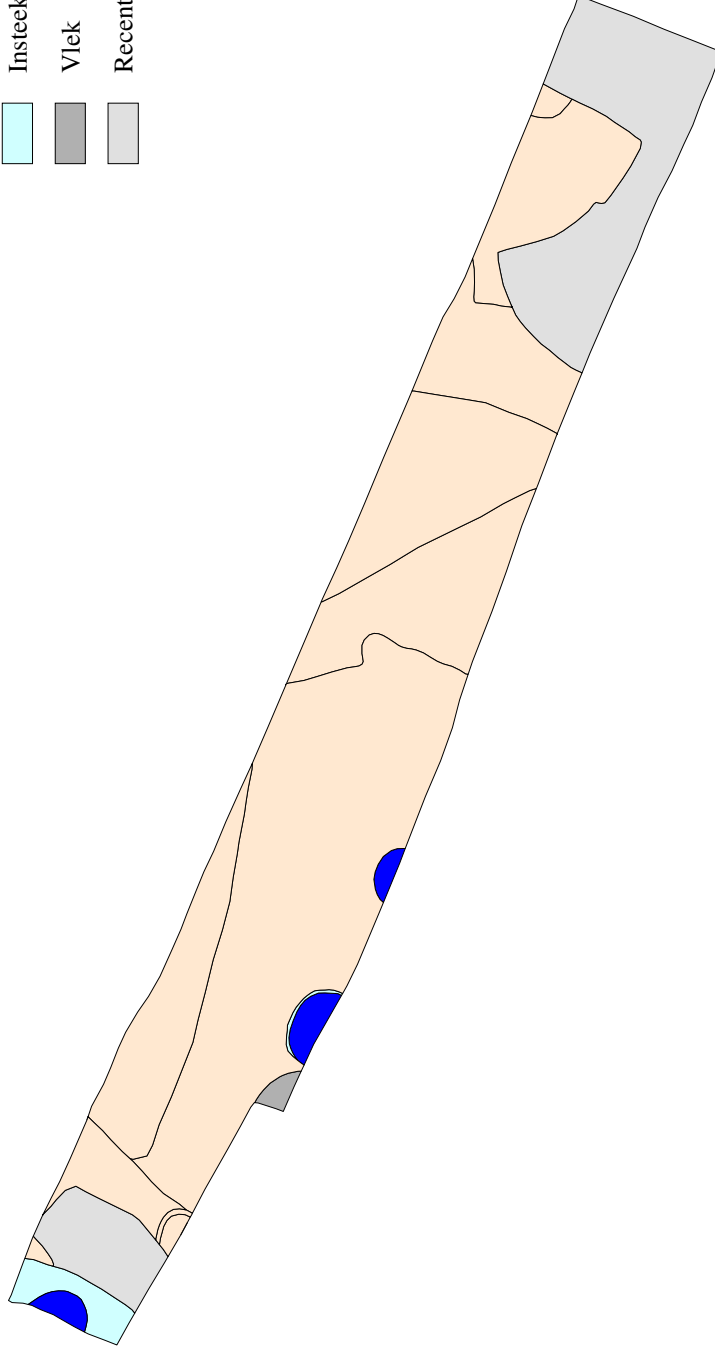
4.1 Terp 4566

4.1.1 Conclusies

Tijdens het IVO kon worden vastgesteld dat deze locatie geen terp betreft. De opgeworpen pakketten lijken onderdeel van een dijk te zijn. Ten zuiden van deze dijk zijn archeologisch waardevolle resten aangetroffen. Het betreft een oostwest

Legenda

- Laag
- Waterput
- Insteek
- Vlek
- Recente verstoring

Afbeelding 12 Overzicht van de aangetroffen sporen in proefsleuf 3. Kaart: B. Schomaker.

georiënteerde brede sloot met aan weerszijden houten beschoeiing van palen en planken. Achter de sloot bevindt zich een steigerconstructie, welke bestaat uit liggende balken met daartussen in de bodem geplaatste palen.

Het vondstmateriaal dat werd geborgen bij de aanleg van de twee vlakken en uit de slootvullingen dateert uit de Nieuwe Tijd. Een deel van het materiaal dateert uit de 17e en 18e eeuw. Een fragment van een beker glas dateert vermoedelijk uit de 16e of 17e eeuw. Er is één majolica fragment geborgen dat dateert van 1580 tot 1610. Het is opvallend dat er enkele stukken luxe materiaal aanwezig zijn.

Onderzoek naar de verschillende opvullingslagen van de sloot en het bijbehorende vondstmateriaal kan bij bestudering, na een definitief archeologisch onderzoek van de site, inzicht geven in de periode van de aanleg van dit element, de gebruiksfase en in de sociale en economische status van de bewoners van de IJsseldelta.

4.1.2 Aanbeveling

Het verdient aanbeveling om de sloot en de steiger nader te onderzoeken. Onderzoek naar deze elementen kan elementaire informatie opleveren over het gebruik van het gebied. Tevens kan het inzicht verschaffen over hoe de waterhuishouding in het gebied geregeld was, hoe de infrastructuur in deze periode was en op welke manier de polders rondom Kampen gebruikt werden en waren ingericht.

4.2 Terp 4565

4.2.1 Conclusie

De bodemopbouw en de terplagen van deze terp zijn grotendeels intact en bevatten archeologisch waardevolle resten. Op enkele plaatsen is de terp verstoord door recente bodemingrepen die plaats hebben gevonden bij de bouw van een boerderij met bijbehorende schuren en mestkelder. De onverstoorde delen van de terp bevatten echter goed geconserveerde bewoningsresten uit de Nieuwe Tijd. Tijdens het onderzoek is aardewerk uit de 17e en 18e eeuw aangetroffen. Verder werd een aantal wandtegels geborgen. Deze dateren voornamelijk uit de 18e eeuw. Uit de intacte resten kan, na een definitief archeologisch onderzoek, waardevolle informatie omtrent de aard van de bewoning en de sociale en economische status van de bewoners van de IJsseldelta ontleend worden.

4.2.2 Aanbeveling

Het verdient de aanbeveling om op het intacte deel van terp 4565 een Definitief Archeologisch Onderzoek (DAO) uit te laten voeren. De omvang van de verstoring van de terp kon tijdens het IVO niet exact worden vastgesteld. Dit zal tijdens het DAO eveneens vastgesteld moeten worden.

4.3 Ongecodeerde ophoging

De bodemopbouw van de ongecodeerde ophoging is verstoord en heeft daarom geen archeologisch vervolgonderzoek.

4.4 De Haatlanderdijk

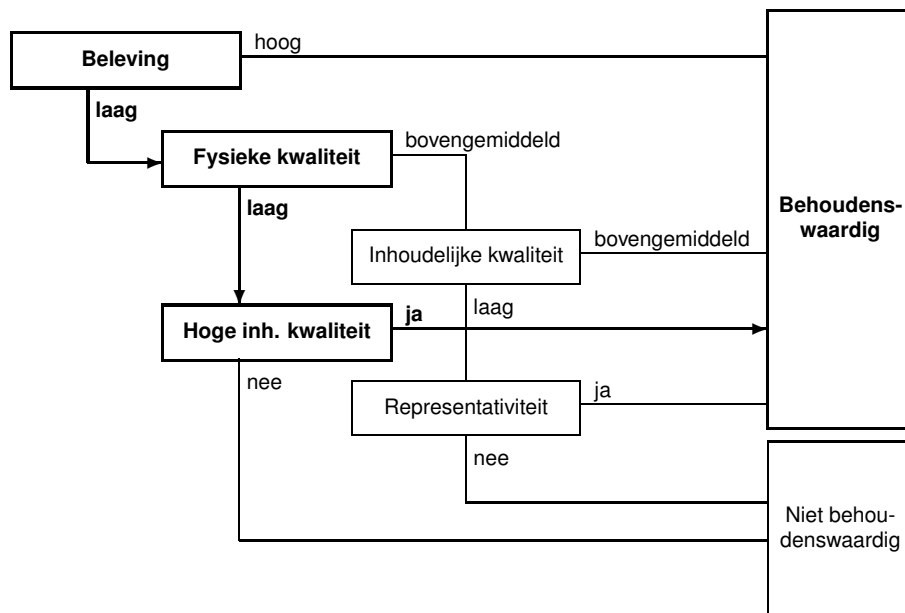
De bodemopbouw van de Haatlanderdijk lijkt geheel verstoord te zijn en de dijk behoeft daarom geen archeologisch vervolgonderzoek.

5 Waardering volgens KNA 2.2

Hieronder vindt u de waardering van de resultaten volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 2.2. De waardering bestaat uit een scoretabel met uitleg en een beslissingsdiagram. In de scoretabel worden de resultaten van het onderzoek van een gewicht voorzien (mogelijke scores: 1 t/m 3). Een laag getal representeert een lage waarde en een hoog getal een hoge waarde. In het beslissingsdiagram wordt op basis van de scores in de tabel bepaald of het object behoudenswaardig is. De behoudenswaardigheid van de vindplaats is het leidende criterium voor het bepalen van de noodzaak voor vervolgonderzoek. Een korte uitwerking van de criteria waarmee in de scoretabel rekening wordt gehouden vindt u in bijlage 1. Voor een volledige beschrijving van de normen en regels volgens welke deze waardering tot stand is gekomen, staat de website van SIKB tot uw beschikking (www.sikb.nl). U vindt de documentatie voor deze waardering onder 'Archeologie, KNA 2.2, H3 Inventariserend veldonderzoek, Waarderen (VS07)'.

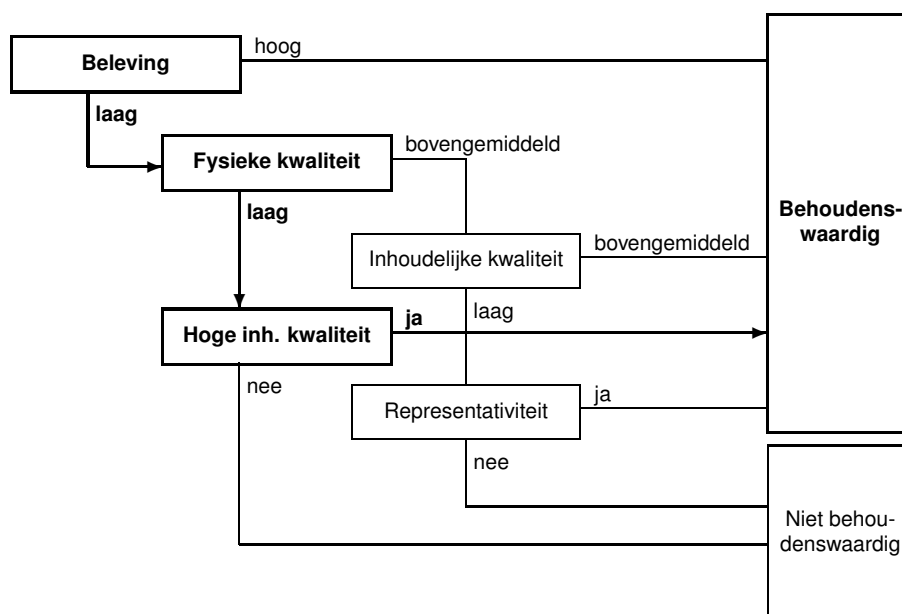
5.1 Terp 4566

<i>Beleving</i>		opmerkingen
schoonheid	–	
herinneringswaarde	–	
<i>Fysieke kwaliteit</i>		score opmerkingen
gaafheid	3	de stratigrafie lijkt intact, sporen en mobilia bevinden zich in situ
conservering	3	ook organische resten zeer goed geconserveerd
<i>Inhoudelijke kwaliteit</i>		score opmerkingen
zeldzaamheid	2	
informatiewaarde	3	object kan waardevolle informatie verschaffen omtrent landgebruik en waterhuishouding
ensemblewaarde	3	
representativiteit	–	

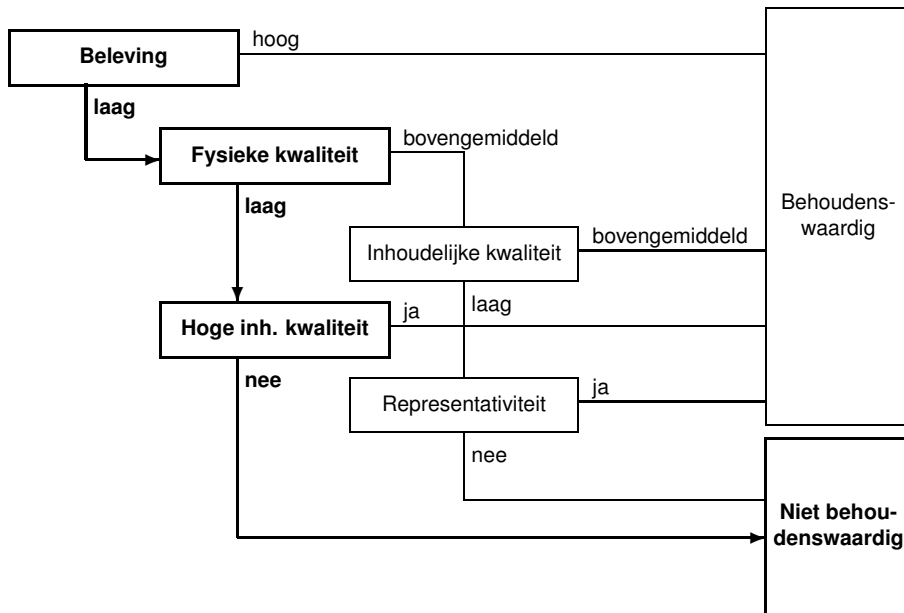
5.2 Terp 4565

<i>Beleving</i>		opmerkingen
schoonheid	–	
herinneringswaarde	–	
<i>Fysieke kwaliteit</i>		score opmerkingen
gaafheid	3	de stratigrafie lijkt intact, sporen en mobilia bevinden zich in situ
conservering	3	ook organische resten zeer goed geconserveerd
<i>Inhoudelijke kwaliteit</i>		score opmerkingen
zeldzaamheid	3	
informatiewaarde	3	hoge potentiële informatiewaarde aangaande terpbewoning in de Nieuwe Tijd
ensemblewaarde	3	
representativiteit	–	

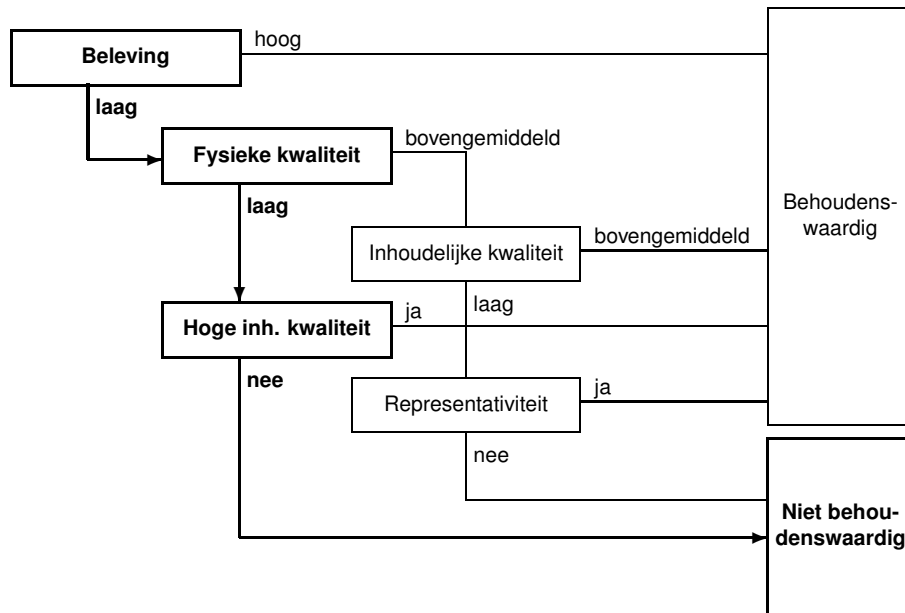
5.3 Ongecodeerde ophoging

<i>Beleving</i>		opmerkingen
schoonheid	–	
herinneringswaarde	–	
<i>Fysieke kwaliteit</i>		score opmerkingen
gaafheid	1	de bodemopbouw is verstoord
conservering	1	
<i>Inhoudelijke kwaliteit</i>		score opmerkingen
zeldzaamheid	1	
informatiewaarde	1	
ensemblewaarde	1	
representativiteit	–	

5.4 De Haatlanderdijk

<i>Beleving</i>		opmerkingen
schoonheid	–	
herinneringswaarde	–	
<i>Fysieke kwaliteit</i>		score opmerkingen
gaafheid	1	de bodemopbouw is verstoord
conservering	1	
<i>Inhoudelijke kwaliteit</i>		score opmerkingen
zeldzaamheid	1	
informatiewaarde	1	
ensemblewaarde	1	
representativiteit	–	

Literatuur

Jager, A., 2004. Het Zuiderdiep, Kampens middeleeuwse poort naar open zee.
Overijssels Erfgoed. Archeologische en Bouwhistorische Kroniek 2003, pp. 97–108.

Bijlage 1 Waarderingscriteria conform KNA 3.1

<i>Beleving</i>		opmerkingen
schoonheid	–	zichtbaarheid vanaf het maaiveld als landschapselement; vorm en structuur; relatie met omgeving
herinneringswaarde	–	verbondenheid met feitelijk historische gebeurtenis; associatie met toegeschreven kwaliteit of betekenis
<i>Fysieke kwaliteit</i>		opmerkingen
gaafheid	1/2/3	aanwezigheid sporen; gaafheid sporen; ruimtelijke gaafheid; stratigrafie intact; mobilia in situ; ruimtelijke relatie tussen mobilia onderling; ruimtelijke relatie tussen mobilia en sporen; aanwezigheid antropogeen biochemisch residu; stabiliteit van de natuurlijke omgeving
conservering	1/2/3	conservering artefacten (metaal/overig) conservering organisch materiaal
<i>Inhoudelijke kwaliteit</i>		opmerkingen
zeldzaamheid	1/2/3	het aantal vergelijkbare monumenten (monumenttypen) van goede kwaliteit uit dezelfde periode binnen dezelfde archeoregio waarvan de aanwezigheid is vastgesteld;
informatiewaarde	1/2/3	idem, op basis van een recente en specifieke verwachtingskaart opgraving/onderzoek van vergelijkbare monumenten binnen dezelfde archeoregio (minder/meer dan 5 jaar geleden; volledig/partieel); recent en systematisch onderzoek in de betreffende archeoregio; recent en systematisch onderzoek van de betreffende archeologische periode; passen binnen vastgesteld onderzoeksprogramma van universitair instituut, ROB of anderen
ensemblewaarde	1/2/3	synchrone context: voorkomen van monumenten uit dezelfde periode binnen de micro-regio; diachrone context: voorkomen van monumenten uit opeenvolgende perioden binnen de micro-regio; landschappelijke context: fysisch- en historisch-geografische gaafheid van het contemporaine landschap; aanwezigheid van contemporaine organische sedimenten in de directe omgeving
representativiteit	–	kenmerken voor een bepaald gebied en/of periode; het aantal vergelijkbare monumenten van goede fysieke kwaliteit uit dezelfde periode binnen dezelfde archeoregio waarvan de aanwezigheid is vastgesteld en waarvan behoud is gegarandeerd; idem, op basis van een recente en specifieke verwachtingskaart